

Titulació	Tipus	Curs
Sociologia	OT	4
Ciència, Tecnologia i Humanitats	OT	4

Professor/a de contacte

Nom: Esperanza Bielsa Mialet

Correu electrònic: esperanza.bielsa@uab.cat

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

No hi ha prerequisits.

Objectius

Aquesta assignatura examina la relació entre cultura i societat i introdueix una perspectiva sociològica sobre la cultura i l'art, analitzant la producció i la recepció de les obres com a processos socials, així com els aspectes culturals relacionats amb l'oci i el temps lliure. Es contempla la formació històrica i el caràcter del camp de producció cultural i les seves dinàmiques d'autonomia i mercantilització. L'assignatura també es centra en la posició i el paper social dels i les productors culturals a partir de la concepció romàntica de geni, la creativitat i el treball en les noves indústries culturals. Finalment, la relació entre economia i cultura esdevé l'objecte de reflexió a partir de teories sociològiques sobre el paper canviant de la cultura en el capitalisme actual.

Competències

Sociologia

- Aplicar els conceptes i els enfocaments de la teoria sociològica, especialment les explicacions de les desigualtats socials entre classes, entre gèneres i entre grups ètnics, a la posada en pràctica de les polítiques públiques i a la resolució de les situacions de conflicte.
- Avaluar la qualitat del propi treball.
- Buscar fonts documentals a partir de conceptes.
- Comunicar de manera efectiva, mitjançant un nivell bàsic de llengua anglesa, les anàlisis bàsiques dels fenòmens socials.
- Demostrar que es comprenen els enfocaments de la teoria sociològica, així com els diversos vessants, interpretacions i el context històric.
- Descriure els fenòmens socials de manera teòricament rellevant i tenint en compte la complexitat dels factors implicats, de les seves causes i dels seus efectes.
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Generar propostes innovadores i competitives en la recerca i en l'activitat professional.

- Gestionar el propi temps: planificar l'estudi propi, gestionar la relació amb un tutor o tutora o un assessor o assessora, i establir i complir els terminis adequats per a un projecte de treball.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Ciència, Tecnologia i Humanitats

- Actuar amb responsabilitat ètica i amb respecte pels drets i deures fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.
- Analitzar les relacions entre naturalesa i cultura utilitzant conceptes de l'antropologia, la filosofia i la història.
- Dur a terme treballs escrits o presentacions orals efectives i adaptades al registre adequat en diferents llengües.
- Introduir canvis en els mètodes i els processos de l'àmbit de coneixement per donar respostes innovadores a les necessitats i demandes de la societat.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'indole social, científica o ètica.
- Reconèixer la dimensió política, social i cultural del desenvolupament de la ciència i la tecnologia en les diferents etapes històriques.
- Utilitzar de manera crítica les eines digitals i interpretar fonts documentals específiques.

Resultats d'aprenentatge

1. Afrontar, amb els coneixements específics necessaris, l'exposició oral de coneixements en un context acadèmic o laboral.
2. Avaluar la qualitat del propi treball.
3. Buscar fonts documentals a partir de conceptes.
4. Comparar els diferents enfocaments teòrics sobre la cultura.
5. Comparar la lectura dels fenòmens culturals des de diferents ideologies presents en la realitat social d'Espanya i de Catalunya.
6. Comunicar de manera efectiva, mitjançant un nivell bàsic de llengua anglesa, les anàlisis bàsiques dels fenòmens socials.
7. Definir els conceptes sociològics que interpreten els fenòmens culturals.
8. Definir els fenòmens socials subjacents a les polítiques i els conflictes culturals.
9. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
10. Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
11. Explicar les interpretacions socials de la cultura d'acord amb aquests enfocaments.
12. Expressar els debats al voltant d'aquests enfocaments, pel que fa a la cultura.
13. Expressar els debats al voltant d'aquests enfocaments, respecte a la cultura.
14. Generar propostes innovadores i competitives en la recerca i en l'activitat professional.
15. Gestionar el propi temps: planificar l'estudi propi, gestionar la relació amb un tutor o tutora o un assessor o assessora, i establir i complir els terminis adequats per a un projecte de treball.
16. Relacionar els debats entorn d'aquests enfocaments, referits a la cultura, amb el context històric en el qual han sorgit.
17. Relacionar els enfocaments teòrics amb els debats sobre l'ordre social i l'acció.
18. Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
19. Saber planificar estratègies per a l'anàlisi de processos de canvi social, a partir de la interpretació de fonts documentals, orals i materials.
20. Saber sintetitzar, analitzar i explicar informació complexa (qualitativa i quantitativa) relativa a cultures, espais geogràfics, grups socials, ordenacions legals i períodes històrics diferents.
21. Tenir familiaritat amb les eines conceptuals bàsiques de la sociologia, l'antropologia, l'economia i la ciència política.

Continguts

1. Introducció

Introducció i periodització. Cultura i societat.

2. La producció social de l'art

Becker: els mons de l'art. Bourdieu: el camp cultural. Elias: sociologia d'un geni.

3. La cultura de la modernitat

Benjamin i la cultura de la modernitat. Alta cultura, baixa cultura. El modernisme i l'avantguarda.

4. Aproximacions sociològiques a formes culturals

Sociologia de la novel·la. Fotografia i sociologia.

5. De les indústries culturals a l'economia de l'enriquiment

De la indústria cultural a les indústries creatives. Boltanski: la cultura i la transformació del capitalisme.

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes i seminaris	39	1,56	1, 4, 5, 7, 8, 11, 12, 13, 16, 17, 18, 19
Tipus: Supervisades			
Reunions individuals o en grups reduïts per resoldre dubtes i supervisar el treball oral i escrit	5	0,2	1, 2, 4, 7, 10, 11, 12, 15, 16, 17
Tipus: Autònomes			
Estudi, lectura de textos, elaboració d'un assaig	73	2,92	4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 15, 16, 17, 20

Classes magistrals.

Exercicis pràctics a l'aula.

Classes magistrals.

Seminaris.

Tutories individuals.

Lectura i exposició de textos.

Redacció d'un assaig sobre un tema escollit.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè els alumnes completin les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Elaboració d'un assaig	35%	20,5	0,82	2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 19, 20
Exposició oral sobre un text	15 %	10	0,4	1, 4, 6, 7, 8, 10, 11, 13, 16, 17, 18, 20, 21
Prova escrita	50 %	2,5	0,1	4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 17, 20

L'assignatura s'avaluarà de la següent manera:

1) Exposició de seminari sobre un text. L'organització, el funcionament i els criteris d'avaluació s'explicaran a classe i es difondran pel campus virtual. Individual. 15% de la nota final.

2) Elaboració d'un assaig original. Individual. 35% de la nota final.

3) Prova escrita. Individual. 50% de la nota final.

Per calcular la mitjana final, s'exigeix una nota mínima de 3 en cada activitat avaluativa.

Cal tenir en consideració que:

a) La naturalesa de l'assignatura i el caràcter de l'avaluació fa imprescindible l'assistència regular a les sessions de classe.

b) El bon funcionament del curs dependrà de que els/les estudiants exposin el dia assignat i lliurin l'escrit de la presentació.

c) La qualificació de 'No avaluable' implica no haver estat avaluat/da en algun o en cap dels tres apartats anteriors.

d) Tenint present la desaparició de la segona convocatòria dins del mateix curs, els/les estudiants que obtinguin una qualificació igual o superior a 3,5 i inferior a 5 tindran dret a un examen de recuperació per assolir l'aprobat (amb una nota màxima de 5), que es celebrarà poc dies després de la publicació de l'avaluació.

Avaluació única

Es realitzarà mitjançant una prova escrita al final del curs. S'haurà de respondre a les sis preguntes de l'examen (en la modalitat d'avaluació continuada s'han de respondre dues preguntes de les sis proposades). 100% de la nota final. S'aplicarà el mateix sistema de recuperació que per l'avaluació continuada.

Plagi

El plagi consisteix en utilitzar el treball d'altres com si fos propi. Quan s'utilitzin llibres, articles, pàgines d'internet o qualsevol altre material, és obligatori especificar-ho mitjançant l'ús de referències i, en el cas de citar un fragment paraula per paraula, entre cometes. El plagi és una infracció greu, equivalent a copiar en un examen. El plagi comportarà una nota de zero per l'assaig i suspendre l'assignatura.

En aquesta assignatura, no es permet l'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) en cap de les seves fases. Qualsevol treball que inclogui fragments generats amb IA serà considerat una falta d'honestedat acadèmica i pot comportar una penalització parcial o total en la nota de l'activitat, o sancions majors en casos de gravetat.

Bibliografia

Bibliografia bàsica

La bibliografia bàsica del curs es penjarà al campus virtual.

Bibliografia complementària

Introduccions i obres generals

Back, L. et al. (2012) *Cultural Sociology. An Introduction*. Chichester: Wiley-Blackwell.

Harrington, A. (2004) *Art and Social Theory*. Cambridge: Polity Press.

Heinich, N. (2003) *La sociología del arte*. Traducción de P. Mahler. Buenos Aires: Nueva Visión.

Inglis, D. (2005) *Culture and Everyday Life*. London and New York: Routledge.

Rius Ulldemolins, J. i Pecourt Gracia, J. (2021) *Sociología de la cultura en la era digital*. Publicacions de la Universitat de València.

Sapiro, G. (2016) *La sociología de la literatura*. Traducción de L. Fólica. Buenos Aires: Fondo de Cultura Económica.

Williams, R. (1982) *The Sociology of Culture*. New York: Schocken Books.

Wolff, J. (1993) *The Social Production of Art*. Second edition. London: Macmillan.

Les següents obres col·lectives poden resultar útils per a consultes sobre temes concrets i ofereixen un bon mapa de l'abast de la sociologia de la cultura, la literatura i l'art:

Grindstaff, L., Lo, M.-C.M. and Hall, J.R. (eds) (2019) *Routledge Handbook of Cultural Sociology*. Second edition. London and New York: Routledge.

Hanquinet, L. and Savage, M. (eds) (2015) *Routledge International Handbook of the Sociology of Art and Culture*. London and New York: Routledge.

Inglis, D. and Almila, A.-M. (eds) (2016) *The Sage Handbook of Cultural Sociology*. Los Angeles, London, New Delhi: Sage.

Producció i recepció cultural

Adorno, T.W. (2003) *Notas sobre literatura*. Madrid: Akal.

Adorno, T.W. (2009) *Disonancias: Introducción a la sociología de la música*. Madrid: Akal.

Adorno, T.W. (2008) *Crítica de la cultura y sociedad I*. Madrid: Akal.

Becker, H.S. (1974) 'Photography and Sociology', *Studies in the Anthropology of Visual Communication*, 1(1), pp. 3-26.

Becker, H.S. (1982) *Art Worlds*. Berkeley: University of California Press.

Benjamin, W. (2008) 'La obra de arte en la época de su reproductibilidad técnica', en *Obras*. Libro 1, Vol. 2. Madrid: Abada Editores.

Bielsa, E. and Aguilera, A. (2024) *Benjamin y la traducción*. Barcelona: Ediciones del subsuelo.

- Bourdieu, P. (1988) *La distinción: criterios y bases sociales del gusto*. Traducción de M. del C. Ruiz. Madrid: Taurus.
- Bourdieu, P. (1990) *Sociología y cultura*. Traducción de M. Pou. Ciudad de México: Grijalbo.
- Bourdieu, P. (1993) *The Field of Cultural Production*. Cambridge: Polity Press.
- Bourdieu, P. (1995) *Las reglas del arte*. Traducción de Thomas Kauf. Barcelona: Anagrama.
- Bourdieu, P. (2003) *Un arte medio: ensayo sobre los usos sociales de la fotografía*. Traducción de T. Mercado. Barcelona: Gustavo Gili.
- Casanova, P. (2001) *La república mundial de las letras*. Traducción de J. Zulaika. Barcelona: Anagrama.
- Freund, G. (1993) *La fotografía como documento social*. Traducción de J. Elias. Barcelona: Gustavo Gili.
- Moulin, R. (2012) *El mercado del arte*. Traducción de M.-J. Cardinal. Buenos Aires: La marca editora.
- Sontag, S. (2009) *Sobre la fotografía*. Traducción de C. Gardini. Barcelona: Debolsillo.
- Williams, R. (1977) *Marxism and Literature*. Oxford: Oxford University Press.
- Williams, R. (2005) *Culture and Materialism*. London and New York: Verso.
- Williams, R. (2008) *Historia y cultura común [antología]*. Madrid: Los Libros de la Catarata.
- L'artista i la societat
- Abbing, H. (2002) *Why Are Artists Poor?* Amsterdam: Amsterdam University Press.
- Baudelaire, C. (2008) *El pintor de la vida moderna*. Traducción de S. Acierno and J. Baquero. San Lorenzo del Escorial: Langre.
- Benjamin, W. (2008) 'Charles Baudelaire. Un lírico en la época del altocapitalismo', en *Obras*. Libro 1, Vol. 2. Madrid: Abada Editores.
- Bürger, P. (1987) *Teoría de la vanguardia*. Traducción de J. García. Barcelona: Península.
- Clark, T.J. (1999) *The Painting of Modern Life*. Revised. Princeton N.J.: Princeton University Press.
- Elias, N. (1998) *Mozart: sociología de un genio*. Traducción de M. Fernández and O. Strunk. Barcelona: Península.
- Menger, P.-M. (2014) *The Economics of Creativity*. Traducción de S. Rendall et al. Cambridge Mass. and London: Harvard University Press.
- Sholette, G. (2011) *Dark Matter: Art and Politics in the Age of Enterprise Culture*. London and New York: Pluto Press.
- Sholette, G. (2017) *Delirium and Resistance*. London: Pluto Press.
- Stallabrass, J. (2004) *Art Incorporated*. Oxford and New York: Oxford University Press.
- Williams, R. (2007) *The Politics of Modernism: Against the New Conformists*. London: Verso.
- Turisme, oci i temps lliure
- Casellas, A. (2006) 'Las limitaciones del «modelo Barcelona». Una lectura desde Urban Regime Analysis', *Documents d'Anàlisi Geogràfica*, (48), pp. 61-81.

- Casellas, A. (2016) 'Urban development, power coalitions and citizens participation in Barcelona: A narrative from a critical geography approach', *Boletín de la Asociación de Geógrafos Españoles*, 70 (April 2016).
- Degen, M. and García, M. (2012) 'The Transformation of the "Barcelona Model": An Analysis of Culture, Urban Regeneration and Governance', *International Journal of Urban and Regional Research*, 36(5), pp. 1022-1038.
- Delgado, M. (2017) *La ciudad mentirosa*. Madrid: Catarata.
- Marshall, T. (ed.) (2004) *Transforming Barcelona*. London and New York: Routledge.
- Rius Ulldemolins, J. (2014) 'Culture and authenticity in urban regeneration processes: Place branding in central Barcelona', *Urban Studies*, 51(14), pp. 3026-3045.
- MacCannell, D. (2003) *El turista: una nueva teoría de la clase ociosa*. Traducción de E. Casals. Barcelona: Melusina.
- Papastergiadis, N. (2020) *Museums of the Commons*. London and New York: Routledge.
- Zukin, S. (2010) *Naked City: The Death and Life of Authentic Urban Places*. Oxford and New York: Oxford University Press.
- De les indústries culturals a l'economia de l'enriquiment
- Bell, D. (1996) *The Cultural contradictions of capitalism*. 20th anniversary edition. New York: Basic Books.
- Bielsa, E. (2021) 'Ignored works', *Thesis Eleven*, 166(1), pp. 40-53.
- Boltanski, L. y Chiapello, E. (2002) *El nuevo espíritu del capitalismo*. Madrid: Akal.
- Boltanski, L. y Esquerre, A. (2022) *Enriquecimiento*. Traducción de J. de Sola. Barcelona: Anagrama.
- Lipovetsky, G. y Serroy, J. (2015) *La estetización del mundo*. Translated by A.-P. Moya. Barcelona: Anagrama.
- McGuigan, J. (2009) *Cool Capitalism*. London and New York: Pluto Press.
- McRobbie, A. (2016) *Be Creative: Making a living in the new culture industries*. Cambridge: Polity Press.
- Reckwitz, A. (2020) *The Society of Singularities*. Traducción de V.A. Pakis. Cambridge: Polity.
- Reckwitz, A. (2023) *La invención de la creatividad: sobre el proceso de estetización social*. Traducción de C. Sánchez. Madrid: La Catarata.

Programari

Cap.

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre de 2025. A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través daquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
-----	------	--------	----------	------

(PAUL) Pràctiques d'aula	51	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	51	Català	segon quadrimestre	matí-mixt